

SANTI BALMES

LA FAM
INVISIBLE

Columna

SANTI BALMES

LA FAM INVISIBLE

Traducció d'Anna Carreras i Aubets

Columna

TÍTOL ORIGINAL: *EL HAMBRE INVISIBLE*

PRIMERA EDICIÓ: SETEMBRE DEL 2018

© SANTI BALMES, 2018

© DE LA TRADUCCIÓ: ANNA CARRERAS I AUBETS, 2018

© DE LES IL·LUSTRACIONS DE L'INTERIOR: SERGIO MORA, 2018

© DEL PRÒLEG: CÉSAR PÉREZ GELLIDA, 2018

© COLUMNNA EDICIONS, LLIBRES I COMUNICACIÓ, S.A.U.

DIAGONAL, 662-664 – 08034 BARCELONA

ISBN: 978-84-664-2436-3

DIPÒSIT LEGAL: B. 20.448-2018

DISSENY D'INTERIOR: J. A. DISEÑO EDITORIAL, S. L.

COMPOSICIÓ: MONTSE ARMENGOL

IMPRÈS A: LIBERDÚPLEX

www.columnnaedicions.cat

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

ESTACIÓ 0

L'ANDANA

—Em queda poc temps de vida. Necessito viure al màxim.

—Vaja, ho sento molt. No coneixia la seva situació. Ara ho entenc tot, el seu afany, el seu inconformisme, el seu desig, allò que vostè anomena **la Fam Invisible**. Si m'ho hagués dit abans, l'hauria entès des d'un bon començament. Si em permet la impertinència: quant li han dit, els metges?

—Oh, no, no. No he anat al metge. Si dic que em queda poc de vida és perquè, sigui una setmana o siguin cinquanta anys, sempre em semblarà poc temps. Sap què vull dir?

ESTACIÓ 1

QUAN ENCARA PLOVIA

Anem a localitzar el nucli de l'error

19XX. Està plovent i saps que Déu et mira. És el mes de maig i tens nou anys. El partit de futbol s'ha vist interromput per una pluja càlida i brusca. En qüestió de segons, el pati de l'escola s'ha convertit en un bassal immens. Els nens han fugit espordits cap als porxos just al costat de l'edifici de batxillerat. La vella pilota de cuir descansa en una de les cantonades barrades que separen el camp de futbol sala de la pista de bàsquet. Ni tan sols t'has adonat que estàs sol. Has començat a cantar «Singing in the rain» inventant-te totes les paraules. La brames a cor què vols mentre la balles, amb els ulls tancats o mirant el cel, en cercles concèntrics imitant Gene Kelly o aquella patinadora que coneixeràs d'aquí a tres anys. T'agrada el caos. En el desastre et trobes com peix a l'aigua. Què hi fa si plou quan la vida et pertany? Ets l'actor principal del teu propi destí o, com a mínim, això penses en aquest precís instant. Reps la pluja com una benedicció. Et complauen les coses inesperades que alteren les rutines. És primavera, tens la vida per endavant i aquesta vida t'encanta. Tens la sensació que Mare-Vida t'estima amb desmesura.

Una pluja de maig només es pot celebrar. Estàs viu, ensumes, palpes, mires i, el millor de tot, ets conscient de tot d'una ma-

nera pueril i holística. Tens la intuïció que els problemes reals són lluny tant d'aquesta escola com del teu vector temporal. L'olor de les porteries rovellades, les sabates xopes, els mitjons convertits en una mena de marsopa de cotó. Els teus cabells són algues. Les gotes de pluja et rellisquen per la cara fent eslàlom en el teu nas petit. Cantes «Singing in the rain» com un desesperat. No pots parar de somriure-li al cel. El partit de futbol estava resultant una mica avorrit. Etzibes cops de peu als bassals com si ballessis claqué. És evident que encara no saps què són els prejudicis. És quelcom molt més senzill: t'ha sortit de l'ànima.

Tot això passava quan encara plovia.

S'acaba la tempesta com si hagués estat una broma.

Obres els ulls.

Ets al mig del pati.

Sol. No te n'havies adonat en cap moment, que estaves sol. Aquesta és la primera vegada que et cerciores que davant de moltes de les percepcions que tindràs a la vida estaràs sol.

Mires cap al porxo. A recer, centenars de nens t'estan mirant. Tenen els ulls com taronges i la boca entreoberta, com si algú els hagués extret una flauta.

Tothom et mira.

T'acabes d'adonar que ets estrany.

I t'encanta.

ESTACIÓ 2

L'OCÀS QUAN APUNTA EL DIA

Trenta anys després

Em tronxo amb tu, imbècil. T'ho dic a tu, sí, a tu mateix. Et llences al públic d'esquena i arribes al final de la sala com el vedell d'or, confiant en braços aliens, enmig de l'eufòria del moment. Tot el que anhelaves des de petit està passant. Sona la música de la banda com un deliri d'àcid en un bon viatge. El concert ha anat de menys a més sabent que l'últim tram és una bogeria; aleshores arriba la cançó «Algunas plantas» i et llences al buit, imbècil. Perquè vols donar-ho tot. Perquè no vols perdre l'oportunitat que el destí us ha brindat. Perquè no et conformes només amb un bon concert, sinó que tu i la resta de la banda ambicioneu celebrar aquella mena d'experiències semblants als aquelarres. Et llences sobre la gent sent conscient que t'agafaran, però l'èxit et fa confiar en excés. L'èxit et confon durant un període enganyós en què sembles impune, fins i tot durant anys.

I tard o d'hora s'esdevé l'accident. Has arribat al final de la sala, i els últims que et recullen et llencen amb la força que tenen als braços. Però darrere ja no queda ningú. Notes el buit

del suïcida. Per un moment sembles aquell personatge de dibuixos animats que roman suspès a l'aire durant uns segons fins que intueix que la caiguda és imminent. Caus a plom des de dos metres d'alçada i el teu cos s'estimba sobre una ampolla de cervesa que un despistat ha deixat a terra. El dolor no et deixa respirar. Una desena de persones t'envolten. Els veus des de la teva petitesa. Somriuen, pensen que tot forma part de l'espectacle, et fan fotos a terra. La música de la banda sona eixordadora. Ningú ha percebut que estàs cardat excepte tu, i això sembla una metàfora de la vida mateixa. Llavors, mig atordit entre aquell bosc de cames, torna el record de la primera vegada que vas veure Edith, ja fa molts anys. Tots dos havíeu caigut a terra desplomats. Eren aquells temps en què tu només eres un de tants jovenets convençuts que el seu destí era dalt d'un escenari. Fins que arribés el moment et conformaves com molts d'altres creant bandes imaginàries i assistint als concerts que se celebraven a Barcelona, tots aquells que, és clar, el teu pressupost personal raquític podia permetre't. Parlo d'aquelles sales amb fortor de cervesa trepitjada on et fonies entre una massa hormonada i de psique alterada. Allà et converties en un número més entre els indígenes barcelonins que donaven la benvinguda als nous déus del rock, ambaixadors tots de la llibertària colonització saxona. Alguna vegada Edith acudia a aquestes sales. La recordes com una altra jove vestida d'escarabat per honorar així els seus ídols. Potser, als ulls d'un jutge, ni més atractiva que la majoria ni més mancada d'atractiu. Però per a tu es diferenciava de la resta d'éssers humans: era Edith.

Segueixes a terra. Preguntant-te si tornaràs a caminar.

Com aquell dia fa tants anys, l'al·lucinació de l'espectre d'Edith sembla que et demana ajuda. La imatge metafòrica d'aquella noia a punt del coma etílic, envoltada de burilles, amb la boca entretancada com si pretengués pronunciar les seves darreres paraules, movent els pàl·lids i gairebé macabres lla-

vis desproveïts de sang, la mirada de mala notícia, mentre apropa el braç dret cap a la teva persona i no. No et pot abastar. La noia intenta dir-te alguna cosa però la música —com sempre— s'interposa entre tots dos. En una ràfega de temps que ha durat una mil·lèsima de segon, teoritzes. Escoltes la veu d'un professor d'universitat amb el timbre de Jarvis Cocker. El docent amolla als seus alumnes que de vegades pugem el volum per ensordir el nostre soroll intern. Potser és cert. Accepta-ho. Fa massa anys que ets en una campana cerebral fabricada amb vidre que emet cançons tothora. Hi sents, però no escoltes. Potser la caiguda és saludable.

Un punt i a part.

Que es faci el silenci. Estima, per una vegada, el silenci.

Ho estàs veient tot amb claredat meridiana. La visió d'una jove Edith tirada a terra al costat de l'espectre del teu passat, els mateixos que fa dues dècades varen salvar-se mútuament d'un naufragi. La visió t'obliga a estirar el fil, a esbrinar quin missatge estan mirant de transmetre't aquells éssers del teu passat més dolç. Et preguntes quant de temps fa que vas deixar Edith enrere.

També convindria que sabessis quant de temps fa que et vas deixar enrere a tu mateix.

La setmana passada Edith et va fer fora de casa i aquesta nit has patit una caiguda brutal en un concert. En definitiva, acabes de tenir un doble accident, i totes dues coses t'han passat per imbècil.

Et fan mal el cos i l'ànima.

Però ara has d'acabar el concert.

I després t'han de portar a l'hospital.

ESTACIÓ 3

PRÒLEG DESORIENTAT

Seria massa fàcil explicar aquesta història de manera objectiva. Narrar, amb tot luxe de detalls escabrosos, el que va succeir durant un temps de la meva vida. Tanmateix, sospito que manejar una cruesa com aquesta deixaria de ser un joc per a vosaltres, inquiets lectors. Per a mi, en canvi, significaria reobrir cicatrius per la línia de punts amb l'exactitud d'un cirurgià i la navalla precisa que és un relat objectiu. De cap manera. No seria in-nocu. Em faria massa mal, i gosaria assegurar que vosaltres sentiríeu el rubor del testimoni involuntari que, tornant a casa seva, encara contempla els budells d'un ciclista atropellat al mig de l'autopista.

Això no és un llibre d'autoajuda ni una autobiografia. El que esteu a punt de llegir pretén ser un viatge compartit. Estic a punt d'aprofundir en el que s'ha narrat al capítol anterior i, no obstant això, ho enfocaré des d'un altre angle: l'inconscient. Aquest paràgraf és una cosa semblant a un avís per a navegants, perquè així imagino un lector: com un navegant en una mar de tinta. Per aquest motiu, empraré un llenguatge simbòlic que ja no abandonarem fins a la darrera de les pàgines d'aquest anti-assaig. Penso que aquesta perspectiva serà molt més estimulante

per a vosaltres. Així doncs, a bon lector, poques metàfores basten. Abandono des d'aquesta mateixa línia qualsevol voluntat de ser fidedigne a dates, llocs o noms dels seus protagonistes, i aposto per comprometre'm a una sola cosa: a experimentar amb vosaltres, junts. El meu propòsit és que, a partir de la pàgina següent, ens submergim en la història d'algú que té «alguna cosa» a veure amb mi i que, tanmateix, apareixerà en aquest llibre amagat rere una gran varietat d'apel·latius. Però, per ara, ens quedarem amb el de Roman Spinelli, àlies *Equilibrista*.

Que el viatge a Bruma us sigui delitós. Som-hi.